سایت: ALIGEBRA.COM

علی هاشمی: ۰۹۱۲۷۷۴۴۳۸۹

علی هاشمی

۱ - «مستطیل طلایی» مستطیلی است که نسبت مجموع طول و عرض آن به طول مستطیل، برابر با نسبت طول به عرض آن باشد. نسبت طول به عرض این مستطیل کدام است؟

۲ - شکل مقابل، نمودار تابع $f(x) = ax^۲ + bx + c$ است. مقدار $f(۴)$ کدام است؟

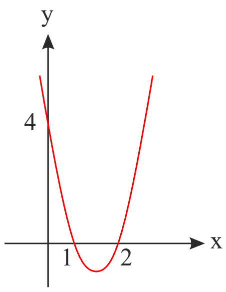

۳ - اگر $y + ۳x = ۱۲$ ، بیشترین مقدار xy کدام است؟

۴ - از میان مثلث‌هایی که مجموع طول قاعده و ارتفاع وارد بر آن ۱۶ سانتی‌متر است، مثلثی را اختیار کرده‌ایم که مساحت آن ماکسیمم است. مساحت این مثلث چند سانتی‌متر مربع است؟

۵- اگر α و β ریشه‌های معادله‌ی $13x^2-7x-1=0$ باشند، معادله‌ی درجه‌ی دومی که ریشه‌های آن $13\alpha^2-8\alpha-1$ و $13\beta^2-8\beta-1$ باشد، کدام است؟

۶- معادله‌ی درجه‌ی دومی که ریشه‌های آن مربع ریشه‌های معادله‌ی $x^2+4x-1=0$ باشند، کدام است؟

۷- معادله‌ی درجه‌ی دومی که ریشه‌های آن، مربع ریشه‌های معادله‌ی $x^2-5x-2=0$ باشند، کدام است؟

۸- نمودار تابع درجه‌ی دوم $y=f(x)$ مطابق شکل زیر است. مجموع مربعات ریشه‌های معادله‌ی $f(x)=0$ کدام است؟

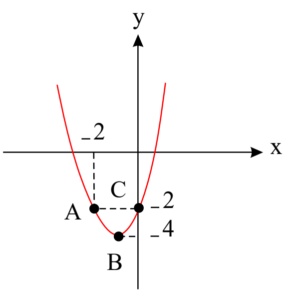

۹- اگر مجموع مربعات جواب‌های معادله‌ی $x^3+m(x^2+1)+2x=m$ برابر ۱۲ باشد، m کدام است؟

۱۰ - نمودار تابع $f(x)=x^۲+۲x+۸$ در بازه‌ی $[a,+\infty)$ اکیداً صعودی است. حداقل مقدار a کدام است؟

۱۱ - ریشه‌های کدام یک از معادلات زیر از ریشه‌های معادله‌ی درجه‌ی دوم $۲x^۲-۴x-۱=۰$ یک واحد بیشتر است؟

۱۲ - اگر تابع $f(x)=x^۲-۴x-۱$ در $[a,+\infty)$ اکیداً صعودی باشد، کمترین مقدار a کدام است؟

۱۳ - اگر α و β ریشه‌های معادله‌ی $x^۲-x-۱=۰$ باشند، حاصل عبارت $\alpha\beta^{-۱}+\beta\alpha^{-۱}$ کدام است؟

۱۴ - معادله‌ی درجه‌ی دومی که ریشه‌های آن از ۳ برابر ریشه‌های معادله‌ی $x^۲+x-۳=۰$ ، یک واحد کمتر باشند، کدام است؟

۱۵ - اگر نمودار سهمی $f(x)=ax^۲+۴x+a-۳$، محور xها را در دو نقطه‌ی متمایز با طول مثبت قطع کند، راس سهمی به ازای کدام مقادیر a، زیر محور xها قرار دارد؟

۱۶ - به ازای چه مقادیری از a ، نمودار تابع $f(x)=(a^2-4)x^2+(a^2-9)x+1$ از هر ۴ ناحیه‌ی دستگاه مختصات عبور می‌کند؟

۱۷ - اگر x_1 و x_2 ریشه‌های معادله‌ی $x^2-3x+1=0$ باشند، حاصل $x_1x_2^6+x_2x_1^6$ کدام است؟

۱۸ - اگر شکل مقابل، نمودار تابع $f(x)=x^2-mx+m+\frac{5}{4}$ باشد، دقیق‌ترین محدوده‌ی m کدام است؟

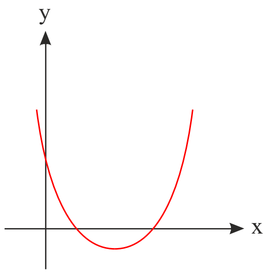

۱۹ - ضابطهٔ تابع f با دامنهٔ $\mathbb{R}$ به‌صورت $f(x)=x^2-6x+8$ است. حاصل‌ضرب صفرهای تابع $y=f(x+3)$ کدام است؟

۲۰ - اگر a و b دو عدد حقیقی متمایز باشند، خط گذرا از نقاط $A(b,a)$ و $B(a,b)$ همواره بر کدام خط عمود است؟

۲۱ - اختلاف بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین ریشهٔ معادلهٔ $x^{۴} - ۲۰x^{۲} + ۳۶ = ۰$ چند برابر $\sqrt{۲}$ است؟

۲۲ - معادلهٔ $۴x^{۶} + ۱ = ۵x^{۳}$ چند ریشهٔ حقیقی دارد؟

۲۳ - معادله‌ی درجه‌ی دومی که ریشه‌های آن ۳ واحد از معکوس ریشه‌های معادله‌ی $۲x^{۲} - ۳x - ۱ = ۰$ بیش‌تر باشد، کدام است؟

۲۴ - به ازای چه مقادیری از m معادله‌ی $(m-۲)x^{۲} - ۲x + (m-۳) = ۰$ دارای دو ریشه‌ی حقیقی، یکی مثبت و دیگری منفی است؟

۲۵ - شکل زیر مربوط به سهمی به معادله‌ی $y = ax^{۲} + bx + c$ است، کدام گزینه صحیح است؟

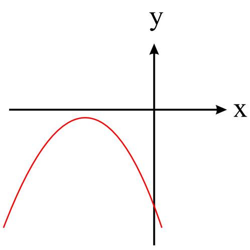

۲۶- در معادله‌ی $4x^2-8x+c=0$ یکی از ریشه‌ها ۳ واحد بزرگتر از ریشه‌ی دیگر است. در معادله‌ی $2x^2-x+c=0$ حاصل‌ضرب ریشه‌ها کدام است؟

۲۷- مجموع ریشه‌های معادلهٔ $(x^2-1)^2-4x^2+7=0$ کدام است؟

۲۸- اگر α و β ریشه‌های معادلهٔ $3x^2-21x+8=0$ باشند، حاصل $\alpha^2+\beta^2+2\alpha\beta$ کدام است؟

۲۹- اگر α و β ریشه‌های معادلهٔ $x^2-5x+2=0$ باشند، حاصل $(\alpha+2)(\beta+2)$ کدام است؟

۳۰- در مورد معادلهٔ $5x^2+13x-7=0$ کدام گزینه درست است؟

پاسخنامه تشریحی

۱ - گزینه ۲ با توجه به توضیح مستطیل طلایی می‌توان رابطهٔ زیر را نوشت:

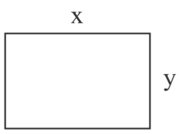

$$\rightarrow \frac{x+y}{x}=\frac{x}{y}\rightarrow 1+\frac{y}{x}=\frac{x}{y}$$

برای محاسبهٔ نسبت حاصل $\frac{x}{y}=t$ فرض می‌کنیم:

$$1+\frac{1}{t}=t\xrightarrow[t\neq 0]{\times t}t+1=t^2\rightarrow t^2-t-1=0$$
$$\rightarrow \Delta=(-1)^2-4(1)(-1)\rightarrow \Delta=5$$
$$\begin{cases} t=\dfrac{1+\sqrt{5}}{2} \\ t=\dfrac{1-\sqrt{5}}{2} \end{cases}$$

x و y اضلاع مستطیل هستند، پس مقدار $\frac{x}{y}$ منفی نمی‌باشد و فقط $\frac{x}{y}=\frac{1+\sqrt{5}}{2}$ قابل قبول است.

۲ - گزینه ۴ راه حل اول:

با توجه به نمودار، ریشه‌های معادلهٔ $f(x)=0$ به‌صورت $x=1$ و $x=2$ است، پس می توان نوشت:

$$f(x)=a(x-1)(x-2)$$

از طرفی نمودار تابع f از نقطه $(0,4)$ می گذرد، پس داریم:

$$f(0)=4\Rightarrow 2a=4\Rightarrow a=2$$

بنابراین ضابطهٔ تابع f، به‌صورت $f(x)=2(x-1)(x-2)$ است، پس:

$$f(4)=2(3)(2)=12$$

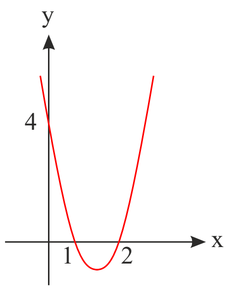

راه حل دوم:

با توجه به تصویر سهمی محور xها را در دو نقطه قطع کرده است که همان ریشه‌های سهمی می‌باشند، یعنی باعث صفر شدن عبارت درجه دومی باشند. از طرفی عرض از مبدأ سهمی یعنی $f(0)$ برابر ۴ است. لذا داریم:

$$f(x)=ax^2+bx+c$$
$$f(0)=4\rightarrow c=4$$

$$\rightarrow f(1)=0\rightarrow a+b+4=0\rightarrow a+b=-4$$
$$\rightarrow f(2)=0\rightarrow 4a+2b+4=0\xrightarrow{\div 2}2a+b=-2$$

حال با حل دستگاه زیر a و b را محاسبه می‌نماییم:

$$-\begin{cases} a+b=-4 \\ 2a+b=-2 \end{cases}\qquad \begin{cases} -a-b=4 \\ 2a+b=-2 \end{cases}$$
$$\boxed{a=2}\rightarrow a+b=-4\rightarrow 2+b=-4\rightarrow \boxed{b=-6}$$

پس عبارت درجه دو به فرم زیر است:

$$f(x)=2x^2-6x+4\rightarrow f(4)=2(16)-6(4)+4=32-24+4=12$$

۳ - گزینه ۱ برای محاسبهٔ max و min ابتدا باید ضابطه‌ای بسازیم که حاصل‌ضرب xy را به یکی از دو متغیر مرتبط نماید، برای این کار حاصل‌ضرب را P در نظر می‌گیریم:

$$\begin{cases} y+3x=12\rightarrow y=-3x+12 \\ P=x\cdot y\rightarrow P=x(-3x+12)\rightarrow p(x)=-3x^2+12x \end{cases}$$

برای محاسبهٔ بیشترین مقدار P کافیست ارتفاع رأس سهمی را محاسبه نماییم

$$S \text{ رأس سهمی } \begin{cases} x_S=\dfrac{-b}{2a}=\dfrac{-12}{2(-3)}=2 \\ y_S=P(2)=-3(2)^2+12(2)=12 \end{cases}$$

پس $P_{\max} = 12$

۴ - گزینه ۲ اگر در این مثلث طول قاعده را a و ارتفاع وارد بر آن را h بنامیم، در این صورت $a + h = 16$ است.

$$S = \frac{1}{2}ah \xrightarrow{h=16-a} S(a) = \frac{1}{2}a(16-a) = -\frac{1}{2}a^2 + 8a$$

تابع $S = -\frac{1}{2}a^2 + 8a$ یک تابع درجهٔ دوم برحسب a است که چون ضریب a^2 منفی است، پس تابع ماکزیمم دارد. عرض رأس این سهمی که بیشترین مقدار آن نیز هست برابر با $-\frac{\Delta}{4a'}$ است.

$$S_{Max} = \frac{-\Delta}{4a'} = \frac{4a'c' - b^2}{4a'} = \frac{4(-\frac{1}{2})(0) - 64}{4(\frac{-1}{2})} = \frac{-64}{-2} = 32$$

۵ - گزینه ۱ β و α ریشه‌های معادله‌ی درجه‌ی دوم $13x^2 - 7x - 1 = 0$ هستند پس در معادله صدق می‌کنند.

$$\alpha \xrightarrow{\text{صدق در معادله}} 13\alpha^2 - 7\alpha - 1 = 0 \ , \quad \beta \xrightarrow{\text{صدق در معادله}} 13\beta^2 - 7\beta - 1 = 0$$

$$\begin{cases} 13\alpha^2 - 8\alpha - 1 = \underbrace{13\alpha^2 - 7\alpha - 1}_{0} - \alpha = -\alpha \\ 13\beta^2 - 8\beta - 1 = \underbrace{13\beta^2 - 7\beta - 1}_{0} - \beta = -\beta \end{cases}$$

در حقیقت سوال گفته معادله‌ی درجه‌ی دوم جدیدی بنویسید که ریشه‌هایش قرینه‌ی ریشه‌های معادله‌ی فوق باشد که کافی است علامت b را قرینه کنید یعنی معادله به صورت $13x^2 + 7x - 1 = 0$ می‌باشد.

توجه کنید ریشه‌های معادله‌ی درجه‌ی دوم $ax^2 - bx + c = 0$، قرینه‌ی ریشه‌های معادله‌ی $ax^2 + bx + c = 0$ می‌باشند.

۶ - گزینه ۴

ریشه‌های قدیم: α, β و ریشه های جدید: α^2, β^2

$$S_{\text{قدیم}} = \alpha + \beta = \frac{-b}{a} = -4 \quad \text{و} \quad P_{\text{قدیم}} = \alpha \cdot \beta = \frac{c}{a} = -1$$

$$S_{\text{جدید}} = \alpha^2 + \beta^2 = (\alpha+\beta)^2 - 2\alpha\beta = (-4)^2 - 2(-1) = 16 + 2 = 18$$

$$P_{\text{جدید}} = \alpha^2 \cdot \beta^2 = (\alpha \cdot \beta)^2 = (-1)^2 = 1$$

$$x^2 - Sx + P = 0 \rightarrow x^2 - 18x + 1 = 0$$

۷ - گزینه ۴ اگر ریشه‌های معادله‌ی درجه‌ی دوم داده شده را α و β بنامیم باید معادله‌ی درجه‌ی دوم جدیدی بنویسیم که ریشه‌هایش α^2 و β^2 باشند.

$$S_{\text{قدیم}} = \alpha + \beta = \frac{-b}{a} = 5 \ , \quad P_{\text{قدیم}} = \alpha \cdot \beta = \frac{c}{a} = -2$$

$$S_{\text{جدید}} = \alpha^2 + \beta^2 = (\alpha+\beta)^2 - 2\alpha\beta = 25 - 2(-2) = 29$$

$$P_{\text{جدید}} = \alpha^2 \cdot \beta^2 = (\alpha \cdot \beta)^2 = (-2)^2 = 4$$

می‌دانیم که اگر مجموع (S) و حاصل‌ضرب دو ریشه (P) را داشته باشیم معادله‌ی درجه دوم مطلوب به صورت $x^2 - Sx + P = 0$ است پس معادله‌ی مطلوب به صورت $x^2 - 29x + 4 = 0$ است.

۸ - گزینه ۲ طول نقطه‌ی B یا همان رأس سهمی، میانگین طول‌های دو نقطه‌ی هم عرض A و C است.

$$x_B = \frac{x_A + x_C}{2} = \frac{-2 + 0}{2} = -1$$

و توجه کنید صورت کلی یک تابع درجه‌ی دوم به صورت $y = ax^2 + bx + c$ است.

$$\left.\begin{array}{l} A \left| \begin{array}{l} -2 \\ -2 \end{array} \right. \xrightarrow{\text{صدق}} -2 = 4a - 2b + c \\ B \left| \begin{array}{l} -1 \\ -4 \end{array} \right. \xrightarrow{\text{صدق}} -4 = a - b + c \end{array}\right\} \xrightarrow{c=-2} \begin{cases} 4a - 2b = 0 \\ a - b = -2 \end{cases} \rightarrow a = 2 \ , \ b = 4$$

$$C \left| \begin{array}{l} 0 \\ -2 \end{array} \right. \xrightarrow{\text{صدق}} -2 = c$$

بنابراین تابع درجه‌ی دوم به صورت $y = 2x^2 + 4x - 2$ است. برای بدست آوردن مجموع مربعات ریشه های معادله‌ی $2x^2 + 4x - 2 = 0$ بدین صورت عمل می کنیم.

$$x' + x'' = -\frac{b}{a} = -\frac{4}{2} = -2 \ , \quad x'x'' = \frac{c}{a} = -1$$

مجموع مربعات ریشه‌ها: $x'^2 + x''^2 = (x' + x'')^2 - 2x'x'' = 4 - 2(-1) = 6$

۹ - گزینه ۳ ابتدا معادله‌ی داده شده را مرتب می‌کنیم.

$x^3+mx^2+m+2x-m=0 \to x^3+mx^2+2x=0$

$\to x(x^2+mx+2)=0 \to \begin{cases} x=0 \\ x^2+mx+2=0 \end{cases}$

چون یک ریشه‌ی معادله برابر صفر است، بنابراین مجموع مربعات ریشه‌های معادله‌ی $x^2+mx+2=0$ برابر ۱۲ است پس اگر x' و x'' ریشه‌های معادله‌ی درجه‌ی دوم فوق باشند. داریم:

$x'+x''=\frac{-b}{a}=-m\,,\ x'x''=\frac{c}{a}=2$

مجموع مربعات ریشه‌ها $=12 \to x'^2+x''^2=12 \to (x'+x'')^2-2x'x''=12$

$\to m^2-4=12 \to m^2=16 \to m=\pm 4$

هر دو جواب بدست آمده قابل قبول هستند زیرا دلتای معادله‌ی درجه‌ی دوم را منفی نمی‌کنند.

۱۰ - گزینه ۲ تابع درجه‌ی دوم $y=ax^2+bx+c$ با شرط $a>0$ در $(-\infty,\frac{-b}{2a}]$ اکیداً نزولی و در $[\frac{-b}{2a},+\infty)$ اکیداً صعودی است.

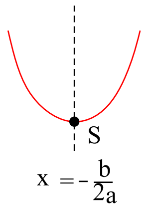

اکیداً صعودی : $[\frac{-b}{2a},+\infty) \to [-1,+\infty) \to$ حداقل مقدار a برابر -1 است.

۱۱ - گزینه ۳ کافی است معادله‌ی درجه‌ی دومی بنویسیم که ریشه‌هایش یک واحد از ریشه‌های معادله‌ی درجه‌ی دوم داده شده بیشتر باشد برای این کار کافی است که x را به $x-1$ تبدیل کنیم.

$2x^2-4x-1=0 \xrightarrow{x\to x-1} 2(x-1)^2-4(x-1)-1=0 \to 2(x^2+1-2x)-4x+4-1=0$

$\to 2x^2+2-4x-4x+3=0 \to 2x^2-8x+5=0 \to x^2-4x+\frac{5}{2}=0$

توجه کنید که ریشه‌های معادله‌ی درجه‌ی دوم $a(x-k)^2+b(x-k)+c=0$ ، k واحد از ریشه‌های معادله‌ی درجه‌ی دوم $ax^2+bx+c=0$ بیشتر هستند.

۱۲ - گزینه ۲ تابع درجه‌ی دوم $y=ax^2+bx+c$ وقتی $a>0$ است یعنی تابع دارای Min است در بازه $[\frac{-b}{2a},+\infty)$ اکیداً صعودی است.

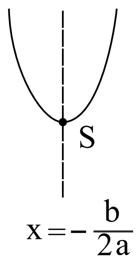

$\longrightarrow x=\frac{-b}{2a}=\frac{4}{2}=2 \to a=2$

۱۳ - گزینه ۳ توجه کنید که: $\alpha+\beta=\frac{-b}{a}=1$ و $\alpha\beta=\frac{c}{a}=-1$ است.

$\alpha\beta^{-1}+\beta\alpha^{-1}=\frac{\alpha}{\beta}+\frac{\beta}{\alpha}=\frac{\alpha^2+\beta^2}{\alpha\beta}=\frac{(\alpha+\beta)^2-2\alpha\beta}{\alpha\beta}=\frac{1-2(-1)}{-1}=-3$

توجه کنید که $a^2+b^2=(a+b)^2-2ab$ است.

۱۴ - گزینه ۴

$x^2+x-3=0 \xrightarrow[\text{۳ در } b\ ,\ \text{۳}^2 \text{ در } c]{\text{۳ برابر}} x^2+3x-27=0 \xrightarrow[x\to x+1]{\text{یک واحد کمتر}} (x+1)^2+3(x+1)-27=0$

$\to x^2+1+2x+3x+3-27=0 \to x^2+5x-23=0$

ریشه‌های معادله‌ی $ax^2+bkx+ck^2=0$ ، k برابر ریشه‌های معادله‌ی $ax^2+bx+c=0$ است و ریشه‌های معادله‌ی $a(x+k)^2+b(x+k)+c=0$ ، k واحد کمتر از ریشه‌های معادله‌ی $ax^2+bx+c=0$ است.

۱۵ - گزینه ۲ چون نمودار سهمی، محور xها را در دو نقطه با طول‌های مثبت قطع می‌کند پس $\Delta>0$ و $\frac{-b}{a}>0$ (جمع ۲ ریشه) و $\frac{c}{a}>0$ (ضرب دو ریشه) است.

$I)\Delta>0 \to b^2-4ac>0 \to 16-4a(a-3)>0 \to 16-4a^2+12a>0$

$\to 4a^2-12a-16<0 \to a^2-3a-4<0 \to (a-4)(a+1)<0 \xrightarrow{\text{تعیین علامت}} -1<a<4$

$II)\frac{-b}{a}>0 \to \frac{-4}{a}>0 \to a<0$

$III)\frac{c}{a}>0 \to \frac{a-3}{a}>0 \to$

a	$-\infty$		۰		۳		$+\infty$
عبارت $>$ ۰		+	ت ن	−	○	+	

$\Longrightarrow a<۰$ یا $a>۳$

از اشتراک این سه جواب به $-۱<a<۰$ می‌رسیم، چون رأس سهمی زیر محور xها قرار دارد بنابراین عرض رأس سهمی یعنی $\dfrac{۴ac-b^۲}{۴a}$ باید منفی باشد.

$$\frac{۴ac-b^۲}{۴a}<۰\rightarrow\frac{\overbrace{b^۲-۴ac}^{+}}{۴a}>۰\rightarrow ۴a>۰\rightarrow a>۰$$

و توجه کنید که $a>۰$ و $-۱<a<۰$ اشتراکی با هم ندارند.

۱۶ – گزینه ۲ شرط آنکه یک تابع درجه‌ی دوم $f(x)=ax^۲+bx+c$ از هر ۴ ناحیه‌ی محورهای مختصات عبور کند آن است که $\dfrac{c}{a}<۰$ باشد.

$$\frac{c}{a}<۰\rightarrow\frac{۱}{a^۲-۴}<۰\rightarrow a^۲-۴<۰\rightarrow a^۲<۴\rightarrow -۲<a<۲$$

۱۷ – گزینه ۴ می‌دانیم: $\boxed{a^۳+b^۳=(a+b)^۳-۳ab(a+b)\ \ ,\ \ a^۵+b^۵=(a^۲+b^۲)(a^۳+b^۳)-a^۲b^۳-a^۳b^۲}$

در معادله‌ی درجه‌ی دوم داده شده $x_۱x_۲=\dfrac{c}{a}=۱$ و $x_۱+x_۲=\dfrac{-b}{a}=۳$ است.

$$x_۱x_۲^۶+x_۲x_۱^۶=\underbrace{x_۱x_۲}_{۱}(x_۲^۵+x_۱^۵)=x_۱^۵+x_۲^۵=(x_۱^۲+x_۲^۲)(x_۱^۳+x_۲^۳)-x_۱^۲x_۲^۳-x_۱^۳x_۲^۲$$

$$=((x_۱+x_۲)^۲-۲x_۱x_۲)((x_۱+x_۲)^۳-۳x_۱x_۲(x_۱+x_۲))-x_۱^۲x_۲^۲(x_۲+x_۱)$$

$$=(۹-۲)(۲۷-۹)-۱(۹)=(۷)(۱۸)-۳=۱۲۶-۳=۱۲۳$$

۱۸ – گزینه ۳ با توجه به نمودار معادله تابع f دارای دو ریشه مثبت می‌باشد. لذا می‌توان شرط‌های زیر را بیان کرد:

$$f(x)=x^۲-mx+m+\tfrac{۵}{۴}$$

$$(I)\ \ \Delta>۰\rightarrow\Delta=m^۲-۴(۱)(m+\tfrac{۵}{۴})$$

$$\rightarrow\Delta=m^۲-۴m-۵>۰\rightarrow(m-۵)(m+۱)>۰$$

$$(II)\ \ S>۰\rightarrow-\tfrac{b}{a}>۰\rightarrow\tfrac{m}{۱}>۰\rightarrow m>۰$$

$$(III)P>۰\rightarrow\tfrac{c}{a}>۰\rightarrow m+\tfrac{۵}{۴}>۰\rightarrow m>-\tfrac{۵}{۴}$$

m	$-\infty$		-1		5		$+\infty$
Δ		+	○	-	○	+	

$m\in(-\infty,-1)\cup(5,+\infty)$

حال بین این سه شرط اشتراک می‌گیریم:

$$(I)\cap(II)\cap(III)\rightarrow m>۵$$

۱۹ – گزینه ۳ برای محاسبهٔ حاصل‌ضرب ریشه‌های مطرح شده ابتدا باید این تابع را محاسبه نمود:

$$f(x)=x^۲-۶x+۸=(x-۲)(x-۴)$$

$$f(x+۳)=(x+۳-۲)(x+۳-۴)=(x+۱)(x-۱)=۰\rightarrow\begin{cases}x_۱=۱\\x_۲=-۱\end{cases}$$

$$x_۱\cdot x_۲=(۱)\times(-۱)=-۱$$

۲۰ – گزینه ۳ مرحلهٔ اول حل مسئله محاسبهٔ شیب خط گذرنده از A و B می‌باشد.

$$m_{AB}=\frac{y_B-y_A}{x_B-x_A}=\frac{b-a}{a-b}=-۱$$

خط مورد نظر بر خط AB عمود است پس حاصلضرب شیب‌ها برابر -۱ است. پس شیب خط مورد نظر باید برابر ۱ باشد که فقط گزینهٔ سوم این ویژگی را دارد.

$$m=۱\rightarrow y-x=۰\rightarrow y=x$$

۲۱ – گزینه ۳ راه اول:

$$x^۴-۲۰x^۲+۳۶=۰\xrightarrow{t=x^۲}t^۲-۲۰t+۳۶=۰$$

$$\Rightarrow(t-۱۸)(t-۲)=۰\Rightarrow\begin{cases}t=۲\Rightarrow x^۲=۲\Rightarrow x=\pm\sqrt{۲}\\t=۱۸\Rightarrow x^۲=۱۸\Rightarrow x=\pm۳\sqrt{۲}\end{cases}$$

بنابراین بزرگ‌ترین ریشه برابر $۳\sqrt{۲}$ و کوچک‌ترین ریشه برابر $-۳\sqrt{۲}$ می‌باشد که اختلاف این دو مقدار برابر $۶\sqrt{۲}$ است.

راه دوم: برای حل این معادله دو مجذوری می‌توان عبارت را تجزیه نمود:

$$x^۴-۲۰x^۲+۳۶=۰\rightarrow(x^۲-۱۸)(x^۲-۲)=۰$$

$$\begin{cases}x^۲-۱۸=۰\rightarrow x^۲=۱۸\rightarrow x=\pm\sqrt{۱۸}=\pm۳\sqrt{۲}\\x^۲-۲=۰\rightarrow x^۲=۲\rightarrow x=\pm\sqrt{۲}\end{cases}$$

با توجه به ریشه‌های حاصل max ریشه $۳\sqrt{۲}$, min ریشه $-۳\sqrt{۲}$ می‌باشد.

$$x_{\max}-x_{\min}=۳\sqrt{۲}-(-۳\sqrt{۲})=۶\sqrt{۲}$$

پس ۶ برابر $\sqrt{۲}$ می‌باشد.

۲۲ - گزینه ۲ برای حل معادله کافیست تغییر متغیر انجام دهیم:

$$۴x^۶+۱=۵x^۳ \to ۴x^۶-۵x^۳+۱=۰ \xrightarrow{x^۳=t} ۴t^۲-۵t+۱=۰$$

روش اول: مجموع ضرایب معادلهٔ حاصل صفر می‌باشد پس داریم:

$$\begin{cases} t=۱ \to x^۳=۱ \to x=۱ \\ t=\dfrac{c}{a}=\dfrac{۱}{۴} \to x^۳=\dfrac{۱}{۴} \to x=\dfrac{۱}{\sqrt[۳]{۴}} \end{cases}$$

لذا معادلهٔ اولیه دو ریشه دارد.

روش دوم:

$$۴t^۲-۵t+۱=۰ \to \Delta=(-۵)^۲-۴(۴)(۱)=۲۵-۱۶=۹$$

$$t=\frac{۵\pm\sqrt{۹}}{۲(۴)}=\frac{۵\pm ۳}{۸}\begin{cases} t=\dfrac{۱}{۴} \to x^۳=\dfrac{۱}{۴} \to x=\dfrac{۱}{\sqrt[۳]{۴}} \\ t=۱ \to x^۳=۱ \to x=۱ \end{cases}$$

۲۳ - گزینه ۱ ابتدا معادله‌ی درجه‌ی دومی می‌نویسیم که ریشه‌هایش عکس ریشه‌های معادله‌ی داده شده باشد (برای این کار جای a و c را عوض می‌کنیم) و سپس معادله‌ی درجه‌ی دومی می نویسیم که ریشه‌هایش ۳ واحد بیش‌تر از ریشه‌های معادله‌ی نوشته شده باشد و برای این کار x را به ۳ $x-$ تبدیل می‌کنیم.

$$۲x^۲-۳x-۱=۰ \xrightarrow[\text{جای } c,a \text{ عوض}]{\text{معکوس}} -x^۲-۳x+۲=۰ \xrightarrow[x\to x-۳]{\text{۳ واحد بیش‌تر}} -(x-۳)^۲-۳(x-۳)+۲=۰$$

$$\to -(x^۲+۹-۶x)-۳x+۹+۲=۰ \to -x^۲-۹+۶x-۳x+۹+۲=۰$$

$$\to -x^۲+۳x+۲=۰ \to x^۲-۳x-۲=۰$$

ریشه‌های معادله‌ی $cx^۲+bx+a=۰$، معکوس ریشه‌های معادله‌ی $ax^۲+bx+c=۰$ هستند و ریشه‌های معادله‌ی $a(x-k)^۲+b(x-k)+c=۰$، k واحد بیش‌تر از ریشه‌های معادله‌ی $ax^۲+bx+c=۰$ هستند.

۲۴ - گزینه ۴ برای وجود دو ریشه‌ی حقیقی مختلف‌العلامت باید $\Delta>۰$ و $P<۰$ باشد. در مورد S نمی‌توان اظهارنظر کرد. ضمناً توجه داشته باشید که شرط $P<۰$ شرط $\Delta>۰$ را تأمین می‌نماید.

$$(m-۲)x^۲-۲x+(m-۳)=۰$$

$$P<۰ \to \frac{c}{a}<۰ \to \frac{m-۳}{m-۲}<۰$$

جواب: $۲<m<۳$

m		2		3	
m − 3	−		−	0	+
m − 2	−	0	+	0	+
P	+	∞	− ج		+

۲۵ - گزینه ۴ باتوجه به تصویر می‌توان گفت: سهمی max دارد و رو به پایین است پس $a<۰$ و

$$x_s<۰ \to -\frac{b}{۲a}<۰ \to \frac{b}{a}>۰ \xrightarrow{a<۰} b<۰$$

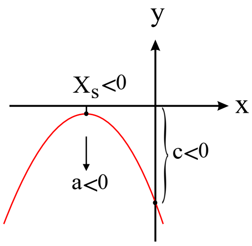

نتیجه:

$$bc>۰\ ,\ a<۰$$

۲۶ - گزینه ۱ باتوجه به متن سؤال می‌توان نوشت: $۴x^۲-۸x+c=۰$

حاصل جمع ریشه‌ها $S=\dfrac{-b}{a}=-\dfrac{-۸}{۴}=۲$

$$\alpha=\beta+۳$$

$$S=\alpha+\beta=\beta+۳+\beta=۲\beta+۳=۲ \to ۲\beta=-۱ \to \boxed{\beta=-\frac{۱}{۲}}$$

$$\alpha=\beta+۳=-\frac{۱}{۲}+۳=\frac{۵}{۲} \to \boxed{\alpha=\frac{۵}{۲}}$$

حاصل ضرب ریشه‌ها $P=\alpha\cdot\beta=\dfrac{c}{a} \to \dfrac{۵}{۲}\times\left(-\dfrac{۱}{۲}\right)=\dfrac{c}{۴} \to \dfrac{c}{۴}=-\dfrac{۵}{۴} \to \boxed{c=-۵}$

$$۲x^۲-x+c=۰ \xrightarrow{c=-۵} ۲x^۲-x-۵=۰ \to P=x_۱\cdot x_۲=\frac{c}{a}=-\frac{۵}{۲}$$

۲۷ - گزینه ۱ راه اول:

$$(x^2-1)^2-4x^2+7=0$$

$$\Rightarrow (x^4+1-2x^2)-4x^2+7=0 \Rightarrow x^4-6x^2+8=0$$

$$\xrightarrow{x^2=t} t^2-6t+8=0 \Rightarrow (t-2)(t-4)=0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} t=2 \Rightarrow x^2=2 \Rightarrow x=\pm\sqrt{2} \\ t=4 \Rightarrow x^2=4 \Rightarrow x=\pm 2 \end{cases} \Rightarrow \sqrt{2}-\sqrt{2}+2-2=0 \to \text{مجموع ریشه‌ها}=0$$

نکته: مجموع ریشه‌های معادلهٔ $ax^4+bx^2+c=0$ در صورت وجود صفر است.

راه دوم: می‌توان با تغییر متغیر معادله را به فرم ساده‌تری تبدیل کرد.

$$(x^2-1)^2-4x^2+7=0 \to (x^2-1)^2-4x^2+4+3=0$$

$$\to (x^2-1)^2-4(x^2-1)+3=0$$

$$\xrightarrow{x^2-1=t} t^2-4t+3=0 \to (t-1)(t-3)=0 \Rightarrow \begin{cases} t=1 \\ t=3 \end{cases}$$

$$x^2-1=1 \to x^2=2 \to x=\pm\sqrt{2}$$

$$x^2-1=3 \to x^2=4 \to x=\pm 2$$

مجموع ریشه‌های حاصل صفر می‌باشد.

۲۸ - گزینه ۲ برای حل باید ابتدا S و P معادله درجه دو حاضر را محاسبه نماییم.

$$ax^2+bx+c=0 \begin{cases} S=\alpha+\beta=-\dfrac{b}{a} \\ P=\alpha\cdot\beta=\dfrac{c}{a} \end{cases}$$

$$3x^2-21x+8=0$$

$$S=-\frac{b}{a}=-\frac{-21}{3}=7 \qquad P=\frac{c}{a}=\frac{8}{3}$$

در این مرحله باید عبارت مطرح شده را برحسب S و P بازنویسی نماییم:

$$\alpha^2+\beta^2-2\beta\alpha=(\alpha+\beta)^2=S^2=7^2=49$$

۲۹ - گزینه ۴ ابتدا باید مجموع و حاصل‌ضرب ریشه‌های معادله درجه دو مطرح شده را محاسبه نماییم.

$$ax^2+bx+c=0 \begin{cases} S=\alpha+\beta=-\dfrac{b}{a} \\ P=\alpha\cdot\beta=\dfrac{c}{a} \end{cases}$$

$$x^2-5x+2=0 \begin{cases} S=-\dfrac{b}{a}=-\dfrac{-5}{1}=5 \\ P=\dfrac{c}{a}=\dfrac{2}{1}=2 \end{cases}$$

حال باید عبارت مطرح شده را به S و P تبدیل کرد:

$$(\alpha+2)(\beta+2)=4+(\alpha+\beta)\times 2+\alpha\beta=4+2S+P=4+2(5)+2=16$$

۳۰ - گزینه ۳ برای مشخص کردن وضعیت معادله ابتدا باید وضعیت S و P و Δ را معین نمود:

$$5x^2+13x-7=0 \xrightarrow{a \text{ و } c \text{ مختلف العلامت}} \Delta=b^2-4ac>0$$ پس تا اینجا معادله دو ریشه متمایز دارد.

$$P=\alpha\cdot\beta=\frac{c}{a}=-\frac{7}{5} \to$$

حاصل‌ضرب ریشه منفی است، پس دو ریشه مختلف‌العلامت می‌باشند. با توجه به گزینه‌ها نیاز به بررسی پارامتر S نمی‌باشد.

پاسخنامه کلیدی

۱ - ۲	۶ - ۴	۱۱ - ۳	۱۶ - ۲	۲۱ - ۳	۲۶ - ۱
۲ - ۴	۷ - ۴	۱۲ - ۲	۱۷ - ۴	۲۲ - ۲	۲۷ - ۱
۳ - ۱	۸ - ۲	۱۳ - ۳	۱۸ - ۳	۲۳ - ۱	۲۸ - ۲
۴ - ۲	۹ - ۳	۱۴ - ۴	۱۹ - ۳	۲۴ - ۴	۲۹ - ۴
۵ - ۱	۱۰ - ۲	۱۵ - ۲	۲۰ - ۳	۲۵ - ۴	۳۰ - ۳